

Budżety jednostek samorządu terytorialnego

w województwie zachodniopomorskim

w 2010 roku

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
Szczecin 2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY : Dominik Rozkrut

REDAKTOR GŁÓWNY : Renata Wronkowska

CZŁONKOWIE : Anna Bilska, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska, Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek

SEKRETARZ : Ewa Kacperczyk

OPRACOWANIE PUBLIKACJI : Jolanta Czokajło, Ewa Kacperczyk, Róża Kałdońska, Dorota Karpińska, Wiesław Klonowski, Anna Kwaśnica, Danuta Labuda, Edyta Lewandowska, Teresa Lisowska, Bożena Misiek, Beata Nizioł, Anna Ratajska, Beata Rzymek, Grażyna Szaniawska, Elżbieta Zborowska

SKŁAD KOMPUTEROWY : Karolina Miedźwiecka

ISSN 2083-2656

**Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego
prosimy o podanie źródła**

PRZEDMOWA

Finanse samorządu terytorialnego są integralną częścią publicznego systemu finansowego, obejmującego procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich alokacją.

Prezentowana publikacja Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. zawiera informacje o dochodach i wydatkach gmin, powiatów, miast na prawach powiatu oraz o budżecie województwa. Przedstawione dane, zestawione zgodnie z klasyfikacją budżetową, umożliwiają analizę gospodarowania środkami publicznymi w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, zróżnicowanymi ze względu na przypisany im podział zadań. Zamieszczone w opracowaniu informacje pochodzą ze sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Publikacja składa się z części metodycznej zawierającej wykaz ważniejszych aktów prawnych, dotyczących gospodarki budżetowej samorządów terenowych oraz opis struktury dochodów i wydatków poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Zasadniczą część opracowania stanowi zbiór tablic prezentujących dane na temat wykonania budżetów jednostek samorządowych w minionym roku oraz wybrane dane na tle wyników osiągniętych w poprzednich okresach sprawozdawczych, a także na tle kraju. Publikację uzupełnia komentarz analityczny, stanowiący syntezę zebranych wyników, wzbogacony ilustracją graficzną.

Polecając Państwu publikację Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. wyrażam nadzieję, że będzie ona cennym źródłem informacji na temat gospodarowania publicznymi środkami finansowymi.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Szczecin, październik 2011 r.

PREFACE

Local self-government finances are an integral part of the public financial system which involves gathering and appropriating public funds.

The following publication 'Budgets of local self-government units in Zachodniopomorskie Voivodship in 2010' contains information concerning revenues and expenditures of communes, counties, cities with county rights as well as the budget of the voivodship. Presented data, compiled in accordance with the budgetary classification, allow analysis of financial management in particular local self-government units which differ with regard to assigned division of tasks. Information included in the publication have been collected from the reporting carried out by the Ministry of Finance.

The publication consists of a methodological part which contains an inventory of major legal acts on financial management in local self-governments and the description of structure of budgetary revenues and expenditures of particular local self-government units. A set of tables with data on the implementation of budgets of local self-government units in the previous year and selected data in comparison with results attained in previous reporting periods and with Poland form a main part of the publication. Furthermore, it has been supplemented with an analytical commentary, together with additional graphic illustration, constituting a synthesis of collected results.

I highly recommend acquainting yourselves with the publication 'Budgets of local self-government units in Zachodniopomorskie Voivodship in 2010' and express hope that it will become a useful source of information concerning financial management of public funds.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Szczecin, October 2011

SPIS TREŚCI

	Strona	
Przedmowa.....		3
Uwagi metodyczne.....		7
Znaki umowne.....		12
Uwagi analityczne.....		13

	Tabl.	Str.
Ważniejsze dane o województwie zachodniopomorskim w 2010 r.....	1	25
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego.....	1	25
Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego.....	2	26
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego.....	3	26
Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego.....	4	27
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2010 r..	5	27
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów.....	6	31
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów.....	7	34
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów.....	8	35
Dochody budżetów gmin według rodzajów.....	9	39
Dochody budżetów gmin według działów.....	10	51
Wydatki budżetów gmin według rodzajów.....	11	63
Wydatki budżetów gmin według działów.....	12	79
Dochody budżetów powiatów według rodzajów.....	13	91
Dochody budżetów powiatów według działów.....	14	92
Wydatki budżetów powiatów według rodzajów.....	15	94
Wydatki budżetów powiatów według działów.....	16	97
Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów.....	17	99
Dochody budżetów miast na prawach powiatu według działów.....	18	99
Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów.....	19	100
Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów w 2010 r.....	20	100
Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca.....	21	101
Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca.....	22	117
Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca.....	23	119
Dochody i wydatki budżetu województwa na 1 mieszkańca.....	24	119
Dochody, wydatki i wynik finansowy jednostek samorządu terytorialnego.....	25	120

CONTENTS

	Page	
Preface		7
Methodological notes		12
Notation		13
Analytical notes		
	Table	Page
Major data on zachodniopomorskie voivodship in 2010.....	1	25
Budgetary revenues of local self-government units	1	25
The structure of budgetary revenues of local self-government units	2	26
Budgetary expenditures of local self-government units.....	3	26
The structure of budgetary expenditures of local self-government units.....	4	27
Budgetary revenues of local self-government units by type	5	27
Budgetary revenues of local self-government units by sections	6	31
Budgetary expenditures of local self-government units by type	7	34
Budgetary expenditures of local self-government units by sections.....	8	35
Budgetary revenues of communes by type	9	39
Budgetary revenues of communes by sections	10	51
Budgetary expenditures of communes by type	11	63
Budgetary expenditures of communes by sections	12	79
Budgetary revenues of counties by type	13	91
Budgetary revenues of counties by sections	14	92
Budgetary expenditures of counties by type	15	94
Budgetary expenditures of counties by sections	16	97
Budgetary revenues of cities with county rights by type.....	17	99
Budgetary revenues of cities with county rights by sections.....	18	99
Budgetary expenditures of cities with county rights by type.....	19	100
Budgetary expenditures of cities with county rights by sections in 2010	20	100
Budgetary revenues and expenditures of communes per 1 citizen.....	21	101
Budgetary revenues and expenditures of counties per 1 citizen	22	117
Budgetary revenues and expenditures of cities with county rights per 1 citizen	23	119
Budgetary revenues and expenditures of the voivodship per 1 citizen	24	119
Revenues, expenditures and financial results of local self-government units.....	25	120

UWAGI METODYCZNE

1. Wykorzystane w niniejszej publikacji dane, opracowane na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów, dotyczą budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa zachodniopomorskiego (na poziomie gmin, powiatów, miast na prawach powiatu, województwa) w 2010 r.

2. Dochody, wydatki, przychody i rozchody w gospodarce budżetowej są rejestrowane zgodnie z **klasyfikacją budżetową**.

3. **Podstawę prawną** gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207).

Budżety gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

4. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowywaniem, w szczególności:

- gromadzeniem dochodów i przychodów publicznych;
- wydatkowaniem środków publicznych;
- finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;
- zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne;
- zarządzaniem środkami publicznymi;
- zarządzaniem długiem publicznym;
- rozliczaniem z budżetem Unii Europejskiej.

5. **Jednostką budżetową** jest jednostka organizacyjna sektora finansów publicznych nieposiadająca osobowości prawnej, która pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadza na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa, albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Działa na podstawie statutu określającego w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności, a postawą gospodarki finansowej jest plan dochodów i wydatków zwany „planem finansowym jednostki budżetowej”.

6. **Samorządowym zakładem budżetowym** jest jednostka organizacyjna sektora finansów publicznych, która:

- 1) odpłatnie wykonuje wyodrębnione zadania;

- 2) pokrywa koszty swojej działalności z przychodów własnych z następującymi zastrzeżeniami:
- samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje przedmiotowe, dotacje celowe na zadania bieżące finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3;
 - dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.

W zakresie określonym w odrębnych ustawach samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać dotację podmiotową.

7. Gospodarstwem pomocniczym jest wyodrębniona z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym, część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna. Jednostka zlikwidowana nową ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. występuje w poprzednich ustawach o finansach publicznych, tj. z 2005 r. i wcześniejszych.

8. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Uchwalany na rok budżetowy. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Uchwała budżetowa stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

9. Dotacje celowe są to wydatki budżetu państwa podlegające szczególnym zasadom rozliczania i przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, o których mowa w art. 74 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

10. Dotacje celowe z budżetu państwa są to środki przeznaczone na:

- 1) finansowanie lub dofinansowanie:
 - zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami;
 - ustawowo określonych zadań, w tym zadań z zakresu mecenatu państwa nad kulturą, realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego;
 - bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego;
 - zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b;
 - zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym;
 - kosztów realizacji inwestycji.
- 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w zakresie określonym w odrębnych ustawach;
- 3) realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 6, wydatkowane przez podmioty realizujące te programy, inne niż państwowe jednostki budżetowe;
- 4) realizację projektów pomocy technicznej finansowanych z udziałem środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b;
- 5) finansowanie lub dofinansowanie zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty, ze środków przekazywanych przez jednostki, o których mowa w art. 9 pkt 5, 7 i 14;
- 6) realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. c i d;
- 7) współfinansowanie realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Dotacje celowe z funduszy celowych są to wydatki funduszu celowego podlegające szczególnym zasadom rozliczania i przeznaczone na realizację zadań bieżących; na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych.

11. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

Dochody gmin, na które składają się:

1) Dochody własne obejmujące:

- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (39,34%) zamieszkałych na obszarze gminy;
- wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (6,71%) posiadających siedzibę na obszarze gminy;
- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej;
- podatki lokalne (w tym: od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych);
- wpływy z opłat: skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów, wpływy z opłaty z eksploatacyjnej w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), wpływy z innych opłat stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych;
- dochody z majątku gminy;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określone w odrębnych przepisach;
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, jeśli odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy; jeśli odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów;

2) Dotacje:

a) celowe na zadania:

- własne;
- z zakresu administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego;
- otrzymane z państwowych funduszy celowych;

b) rozwojowe;

3) Subwencja ogólna, złożona z części:

- oświatowej,
- wyrównawczej,
- równoważącej,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

Dochody powiatu, na które składają się:

1) Dochody własne obejmujące:

- dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych (10,25%) zamieszkałych na obszarze powiatu;
- dochody z podatku dochodowego od osób prawnych (1,40%) posiadających siedzibę na obszarze powiatu;
- wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych powiatowych jednostek budżetowych;
- dochody z majątku powiatu;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, jeśli odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu,
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

2) Dotacje

a) celowe na zadania:

- własne;
- z zakresu administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego;
- otrzymane z państwowych funduszy celowych;

b) rozwojowe.

3) Subwencja ogólna, złożona z części:

- oświatowej,
- wyrównawczej,

- równoważące,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

Na **dochody województw samorządowych** składają się:

1) Dochody własne obejmujące:

- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (1,60%) zamieszkałych na obszarze województwa;
- wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (14,75%) posiadających siedzibę na obszarze województwa;
- dochody uzyskiwane przez wojewódzkie jednostki budżetowe oraz wpłaty od wojewódzkich zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych wojewódzkich jednostek budżetowych;
- dochody z majątku województwa;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz województwa;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez województwo, jeśli odrębne przepisy, nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody województwa;
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, jeśli odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne województwu na podstawie odrębnych przepisów.

2) Dotacje

a) celowe na zadania:

- własne;
- z zakresu administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
- realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego;
- otrzymane z państwowych funduszy celowych;

b) rozwojowe,

3) Subwencja ogólna złożona z części:

- oświatowej,
- wyrównawczej,
- regionalnej,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;

- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

12. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) Wydatki majątkowe, w tym:

- na inwestycje i zakupy inwestycyjne;
- wydatki na zakup i objęcie akcji;
- wniesione wkłady do spółek prawa handlowego.

2) Wydatki bieżące, do których zalicza się:

- a) dotacje, w tym dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych;
- b) świadczenia na rzecz osób fizycznych;
- c) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym:
 - wynagrodzenia,
 - pochodne od wynagrodzeń,
 - zakup materiałów i usług,
- d) obsługę długu publicznego,
- e) wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji.

13. Dochody i wydatki gmin zostały pokazane bez dochodów i wydatków miast na prawach powiatu. Realizują one jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, ale w uchwale budżetowej określa się odrębnie część dotyczącą budżetu gmin i część odnoszącą się do powiatu.

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

(0,0)– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.

Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

„W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić – z tytułu zaokrągleń lub uogólnienia wyników badań – od podanych wielkości „ogółem”. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Przy przeliczaniu dochodów i wydatków na 1 mieszkańca – przyjęto liczbę ludności wg stanu w dniu 30 VI.

UWAGI ANALITYCZNE

Podstawą samodzielnej polityki finansowej samorządów są ich budżety, przyjęte w formie uchwały na rok budżetowy, stanowiące roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli – gmin, powiatów, województw.

W 2010 r. w województwie zachodniopomorskim łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego kształtowały się na podobnym jak przed rokiem poziomie i wyniosły 7 190,6 mln zł (*w kraju wzrosły w skali roku o 5,1%*). Blisko połowę tej wartości stanowiły dochody gmin, których udział w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego zwiększył się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 2,8 pkt proc. Udział dochodów miast na prawach powiatu wyniósł 25,5%, a powiatów – 16,2% (wzrost odpowiednio o 0,4 i 1,5 pkt proc.). Zmniejszył się (o 4,7 pkt proc.) udział budżetu samorządu województwa do poziomu 10,2%. Łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 4,4% wszystkich dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r. wyniosły 7 985,2 mln zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 4,4%. *W kraju wydatki zwiększyły się w skali roku o 5,9%*. W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego największy udział miały gminy (48,3%, tj. o 2,7 pkt proc. więcej niż przed rokiem). Jedną czwartą wszystkich wydatków poniosły miasta na prawach powiatu (przy nieznacznym wzroście ich udziału), a 15,8% – powiaty (wzrost udziału o 1,4 pkt proc.). Podobnie jak w przypadku dochodów, zmniejszył się udział wydatków samorządu województwa (o 4,5 pkt proc.) i wyniósł 9,8%. Zagregowane wydatki jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 4,5% łącznych wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

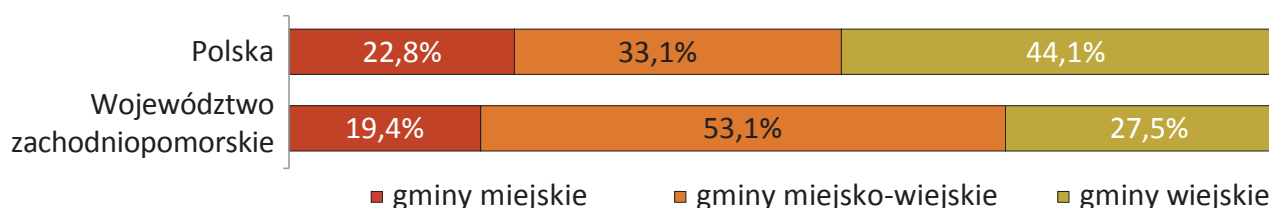
W 2010 r. jednostki samorządu terytorialnego zamknęły rok budżetowy deficytem, wynoszącym 794,6 mln zł, który pogłębił się w stosunku do poprzedniego roku, kiedy poziom wydatków przewyższał uzyskane dochody o 453,2 mln zł. Największy łączny deficyt wykazały gminy (394,7 mln zł), najniższy natomiast – samorząd województwa (50,3 mln zł).

BUDŻETY GMIN

Gminy realizują zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, a więc związane z zaspokojeniem potrzeb ich mieszkańców.

Łączne dochody gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. wyniosły 3 459,6 mln zł i były wyższe o 6,3% niż w roku poprzednim (*w kraju – o 11,4%*). Stanowiły one 4,8% dochodów wszystkich gmin w Polsce. W dochodach gmin ogółem największy udział (53,1%) miały gminy miejsko-wiejskie (*w kraju – gminy wiejskie – 44,1%*).

Wykres 1. Udział gmin według rodzajów w strukturze dochodów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

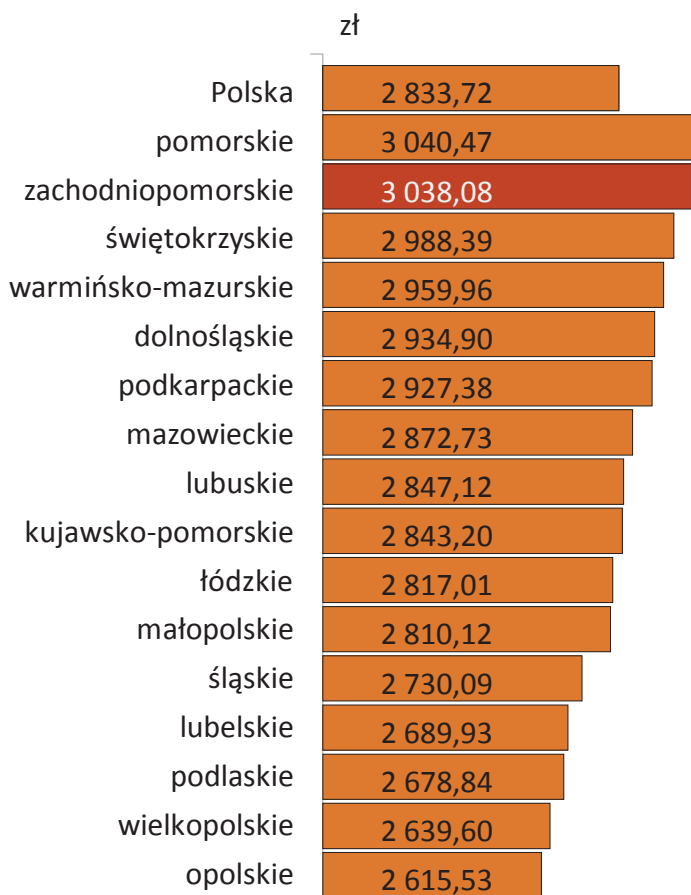

W 2010 r. w województwie zachodniopomorskim najwyższe dochody, podobnie jak przed rokiem, osiągnęła gmina miejska Stargard Szczeciński (163,8 mln zł, tj. o 3,4% mniej niż w 2009 r.), gmina miejska Kołobrzeg

(162,9 mln zł, tj. więcej o 16,7%) oraz gmina miejsko-wiejska Police (126,7 mln zł, tj. więcej o 17,5%). Najmniejsze dochody odnotowano w gminach wiejskich: Boleszkowice (7,7 mln zł) i Bielice (8,1 mln zł).

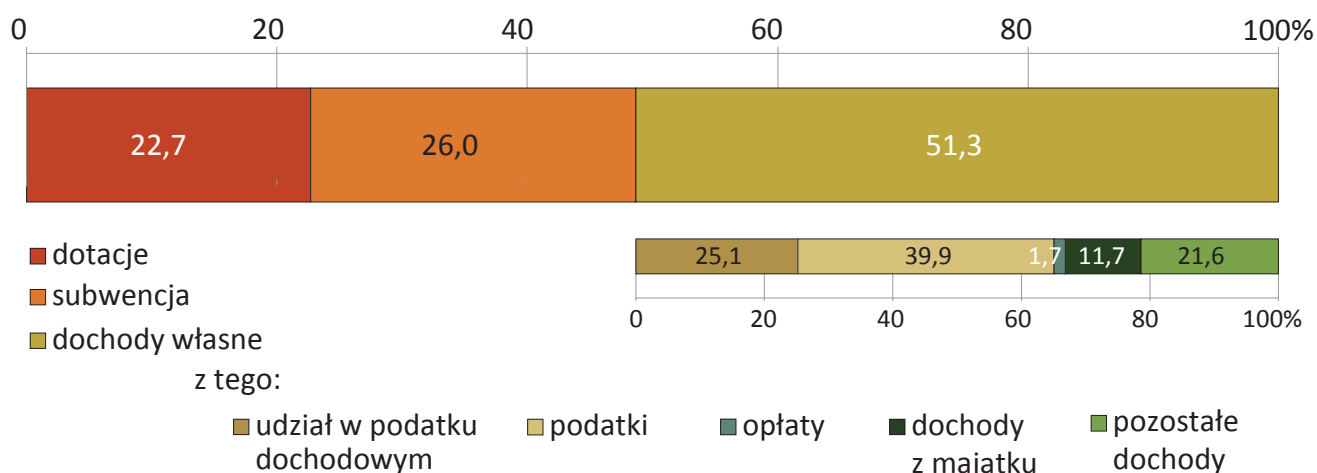
W 2010 r. przeciętny dochód na 1 mieszkańca gminy wyniósł 3 038,08 zł i był wyższy o 7,2% od średnich dochodów uzyskanych przez gminy w Polsce (drugie miejsce w kraju).

Wykres 2. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca według województw w 2010 r.

W 2010 r. największe dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, uzyskała gmina wiejska Rewal – 12 026,19 zł, plasując się na trzeciej pozycji w kraju wśród gmin wiejskich, a na czwartej – wśród wszystkich gmin. Wysoką wartość tego wskaźnika osiągnęła również gmina miejsko-wiejska Nowe Warpno – 8 321,93 zł, pomimo odnotowanego znacznego spadku wobec 2009 r. (o 75,5%), w którym wystąpił bardzo duży wzrost dochodów z tytułu wpływu do budżetu zaległych podatków. Najniższe dochody na 1 mieszkańca w 2010 r. odnotowano w gminie miejskiej Sławno (2 276,38 zł) oraz gminie wiejskiej Stargard Szczeciński (2 315,02 zł).

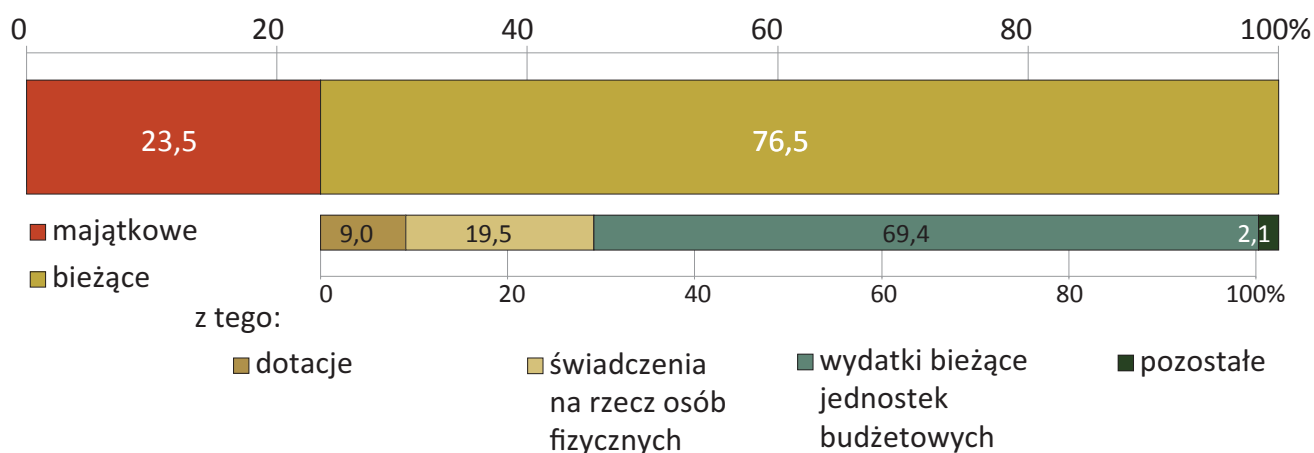
W strukturze dochodów w 2010 r., ponad połowę wszystkich dochodów gmin stanowiły dochody własne (51,3%) w wysokości 1 774,3 mln zł, tj. o 5,3% wyższej niż w 2009 r. Dominowały wpływy z podatków, wśród których istotną pozycję zajmował podatek od nieruchomości (31,8% dochodów własnych) oraz podatek dochodowy od osób fizycznych (23,9%). Na pozostałą część dochodów gmin składały się subwencje (26,0%) oraz dotacje (22,7%). W 2010 r. wysokość subwencji osiągnęła wartość 899,1 mln zł (o 1,1% wyższą niż w poprzednim roku), z czego dwie trzecie stanowiła część oświatowa. Dochody gmin z tytułu dotacji wyniosły 786,2 mln zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 15,3%. Ponad połowa dotacji pochodziła z budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania z zakresu administracji rządowej.

Wykres 3. Dochody budżetów gmin według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

Wydatki gmin w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. wyniosły 3 854,4 mln zł i były wyższe o 10,6% niż przed rokiem (*w kraju wydatki gmin wzrosły o 13,9%*). W wydatkach gmin ogółem, podobnie jak w dochodach, największy udział osiągnęły gminy miejsko-wiejskie – 52,3% (*w kraju wiejskie – 44,3%*). W 2010 r. najwyższe kwoty wydatkowano w gminach o największych dochodach, tj. w gminach miejskich: Kołobrzeg (191,5 mln zł) i Stargard Szczeciński (174,0 mln zł) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Police (1 260 mln zł). Najniższe wydatki ogółem w 2010 r. odnotowano w gminach wiejskich: Boleszkowice (8,9 mln zł) i Kozielice (9,0 mln zł),

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki gmin wyniosły 3 384,70 zł (*w kraju – 3 124,89 zł*). Największe wydatki poniosła gmina wiejska Rewal (16 003,66 zł) oraz gminy miejsko-wiejskie: Międzyzdroje (9 414,27 zł) i Nowe Warpno (9 372,28 zł), natomiast najniższe – gmina miejska Stargard Szczeciński (2 492,57 zł) i gmina miejsko-wiejska Nowogard (2 498,24 zł).

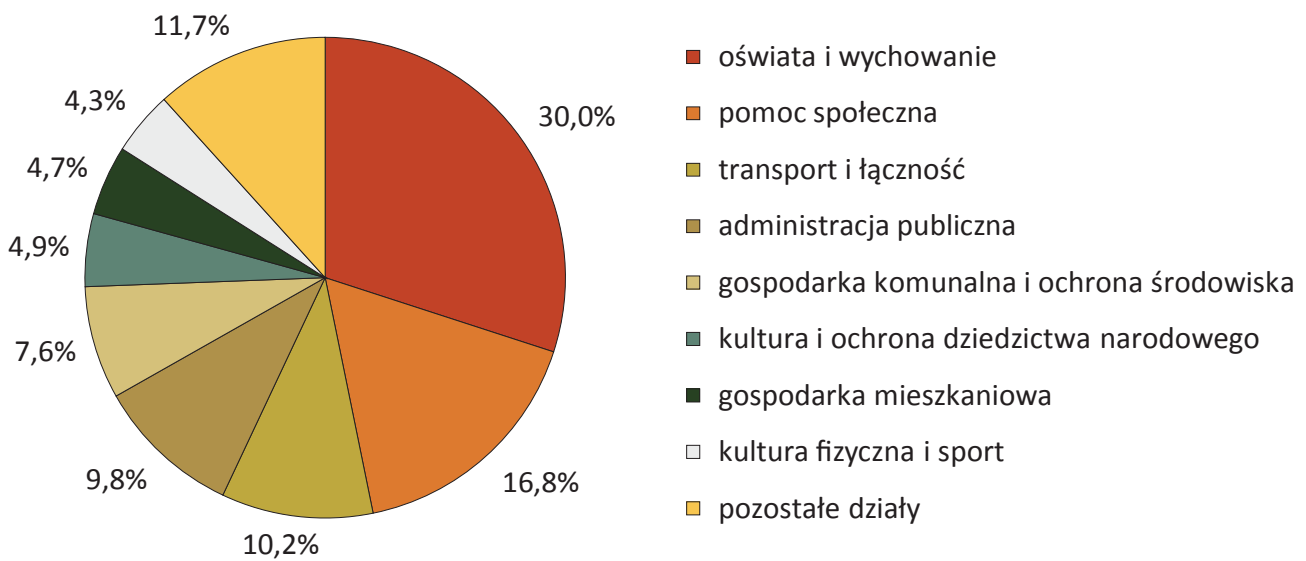
W strukturze wydatków według rodzajów dominują wydatki bieżące (76,5% wszystkich wydatków gmin), które w 2010 r. osiągnęły wartość 2 947,6 mln zł. Znaczącą pozycję w wydatkach bieżących zajmują środki przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne (40,1%). Pozostałą część wydatków gmin (23,5%) stanowiły wydatki majątkowe w wysokości 906,8 mln zł, z czego zdecydowaną większość (98,3%) przeznaczono na inwestycje.

Wykres 4. Wydatki budżetów gmin według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

W 2010 r. gminy w województwie zachodniopomorskim na inwestycje przeznaczyły średnio na 1 mieszkańca 782,85 zł (w kraju – 771,62 zł). Największe wydatki inwestycyjne w 2010 r. poniesiono w gminach wiejskich: Rewal (7 703,47 zł) i Stepnica (5 763,10 zł) oraz gminach miejsko-wiejskich: Nowe Warpno (5 692,89 zł) i Międzyzdroje (4 727,89 zł), natomiast najmniejsze – w gminie miejsko-wiejskiej Drawno (102,26 zł) oraz gminach wiejskich: Kozielice (125,71 zł), Bierzwnik (190,76 zł) i Białogard (192,74 zł).

W 2010 r., podobnie jak przed rokiem, blisko jedną trzecią wydatków gminy poniosły na oświatę i wychowanie. Na pomoc społeczną przeznaczono 16,8% środków, na transport i łączność – 10,2%, a na administrację publiczną – 9,8%. Spośród dominujących działań najwięcej w skali roku wzrosły wydatki na transport i łączność (o 15,0%).

Wykres 5. Wydatki budżetów gmin według działań w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

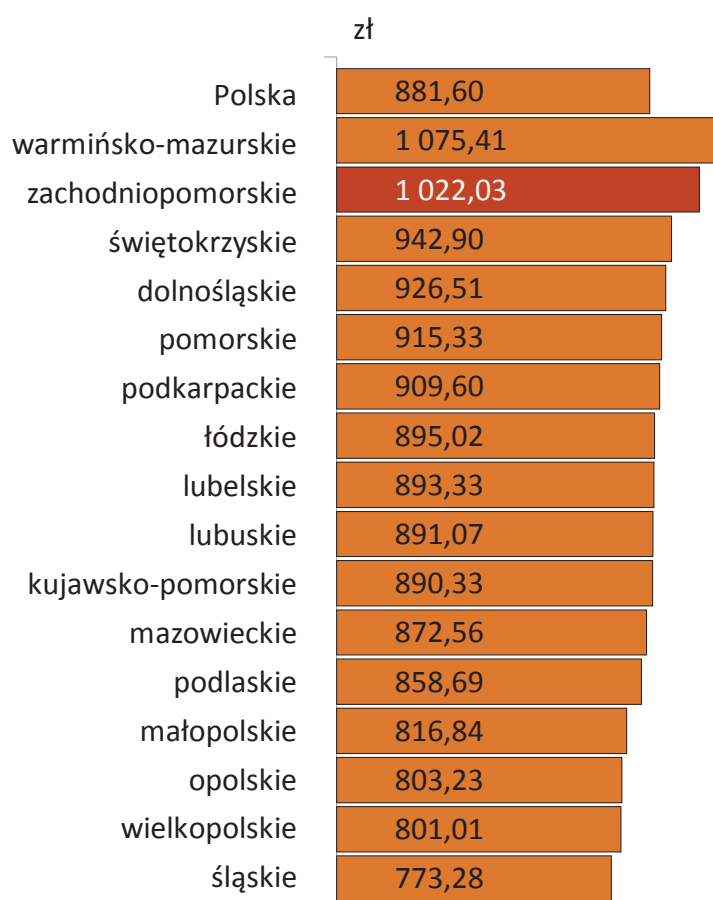

W 2010 r. łączny deficyt w budżetach gmin województwa zachodniopomorskiego wyniósł 394,7 mln zł, a największy odnotowano w gminie miejskiej Kołobrzeg (28,6 mln zł) i miejsko-wiejskiej Międzyzdroje (18,0 mln zł). W zaledwie 9 gminach (spośród 111) osiągnięte dochody przewyższyły poniesione wydatki, a największą nadwyżkę budżetową, wykazała gmina wiejska Kołbaskowo (3,3 mln zł) oraz gminy miejsko-wiejskie: Choszczno, Kamień Pomorski (po 0,9 mln zł) i Police (0,7 mln zł).

BUDŻETY POWIATÓW

Dochody powiatów województwa zachodniopomorskiego (bez miast na prawach powiatu) w 2010 r. wyniosły 1 163,8 mln zł i były o 10,3% wyższe niż w roku poprzednim (w kraju dochody powiatów wzrosły o 12,0%). Stanowiły one 5,2% dochodów wszystkich powiatów w Polsce. Najwyższe dochody uzyskały powiaty: szczecinecki (99,8 mln zł) i kołobrzesci (98,1 mln zł), najniższe – powiaty: łobeski (37,2 mln zł) oraz pyrzycki (37,8 mln zł).

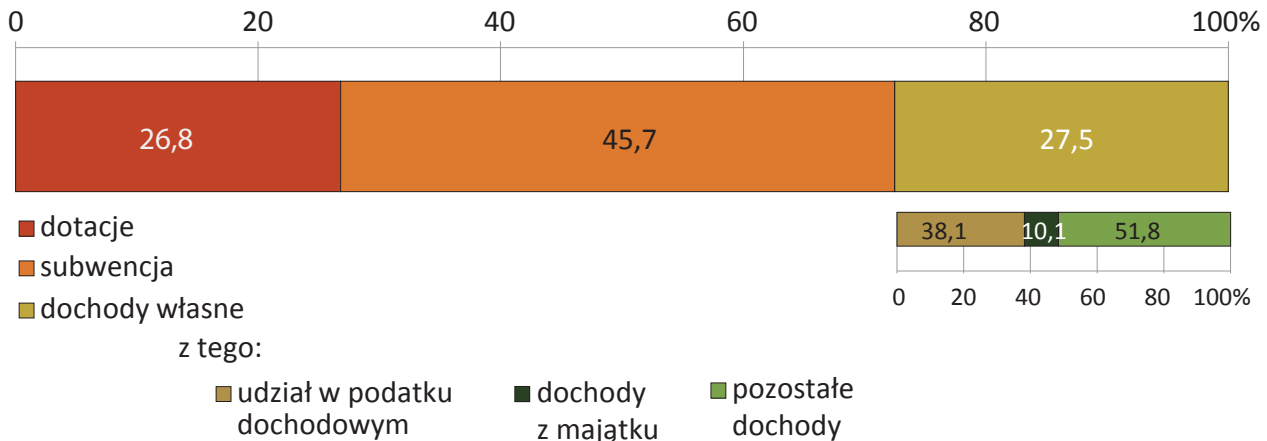
Pod względem wysokości dochodów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. województwo zachodniopomorskie zajęło drugie miejsce w Polsce. Wskaźnik ten kształtował się na poziomie 1 022,03 zł, tj. wyższym o 15,9% niż średnio w kraju.

Wykres 6. Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca według województw w 2010 r.

Najwyższą wartość dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie szczecineckim (1 294,45 zł) i kołobrzeskim (1 271,26 zł), natomiast najniższą – w gryfińskim (766,62 zł) i stargardzkim (804,99 zł).

W strukturze dochodów powiatów prawie połowę stanowiła subwencja ogólna i wyniosła 531,9 mln zł (o 6,9% więcej niż w roku poprzednim), z czego 69,7% przeznaczono na zadania oświatowe. Dochody własne powiatów kształtowały się na poziomie 319,9 mln zł (27,5% dochodów ogółem) i w porównaniu z 2009 r. zwiększyły się o 15,7%. Ponad połowę dochodów własnych stanowiły dochody pozostałe (m.in. wpływy z usług, opłaty komunikacyjnej, z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie inwestycji), a ponad jedną trzecią – wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. W 2010 r. powiaty otrzymały dotacje w kwocie 312,0 mln zł, tj. większej o 11,2% w stosunku do uzyskanej w roku poprzednim.

Wykres 7. Dochody budżetów powiatów według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

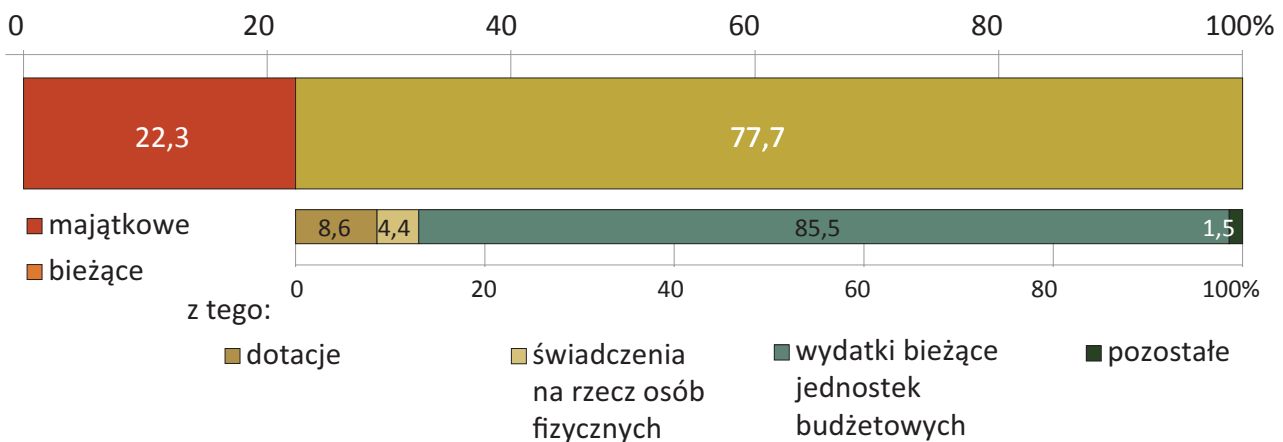

Wydatki powiatów w 2010 r. wyniosły 1 265,6 mln zł i były wyższe o 15,3% niż w roku poprzednim (w kraju – o 12,6%). Największe wydatki poniesiono w powiecie stargardzkim (112,0 mln zł), szczecineckim (107,7 mln zł) i kołobrzeskim (100,4 mln zł), natomiast najniższe – w powiecie pyrzyckim (37,8 mln zł) oraz łobeskim (39,4 mln zł).

Średnie wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. osiągnęły poziom 1 111,39 zł (w kraju – 933,71 zł). Najwyższą kwotę wydatkowaną na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie koszalińskim (1 426,95 zł), szczecineckim (1 397,74 zł), gryfickim (1 366,60 zł) oraz kołobrzeskim (1 300,11 zł), natomiast najniższą – w powiecie gryfińskim (744,83 zł).

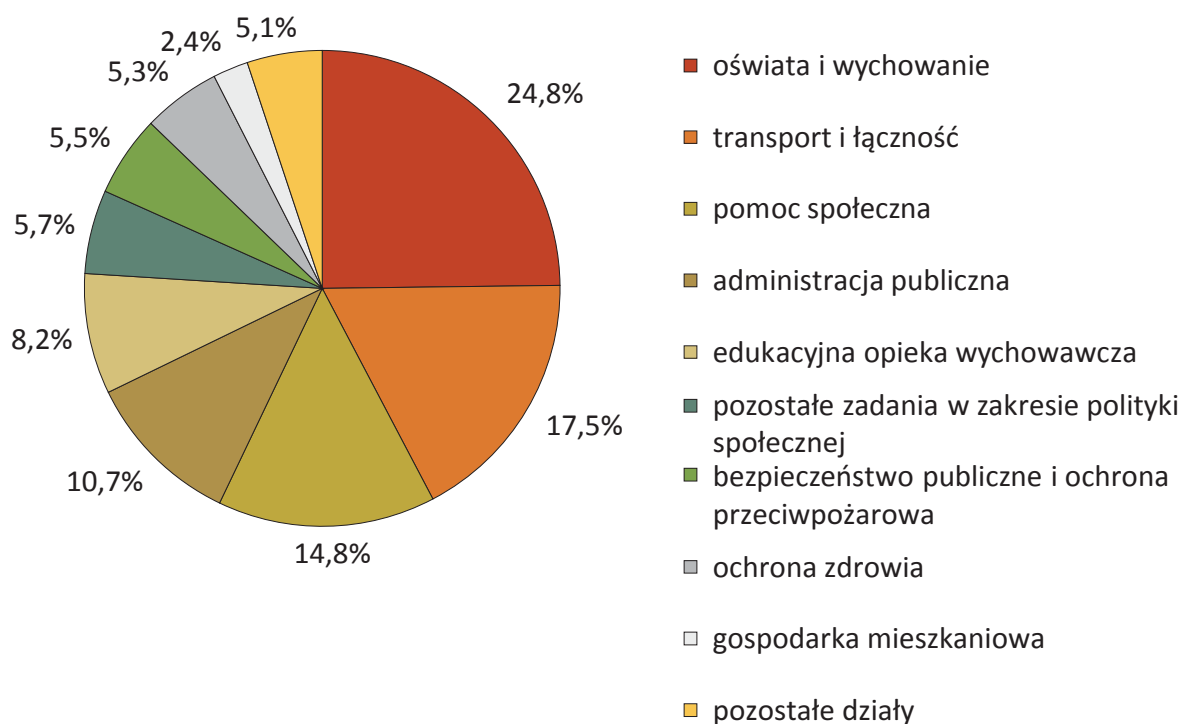
W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące (77,7% wydatków ogółem), które w 2010 r. wyniosły 983,9 mln zł. Ponad połowę z nich stanowiły środki na wynagrodzenia i ich pochodne. W skali roku znacznie zwiększyły się wydatki majątkowe (o 67,1%) do wysokości 281,7 mln zł. Kwota ta prawie w całości przeznaczona była na realizację zadań inwestycyjnych. Największy, ponad trzykrotny wzrost wydatków inwestycyjnych odnotowano w powiecie koszalińskim, gryfickim i kołobrzeskim, a ponad dwukrotny – w sławieńskim, goleniowskim oraz białogardzkim.

Wykres 8. Wydatki budżetów powiatów według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

W 2010 r. w powiatach, podobnie jak w gminach, najwięcej środków przeznaczono na oświatę i wychowanie 24,8%, transport i łączność – 17,5%, pomoc społeczną – 14,8% oraz administrację publiczną – 10,7%. Wśród wymienionych działań najbardziej wzrosły w skali roku środki wydatkowane na transport i łączność (o 55,3%).

Wykres 9. Wydatki budżetów powiatów według działów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

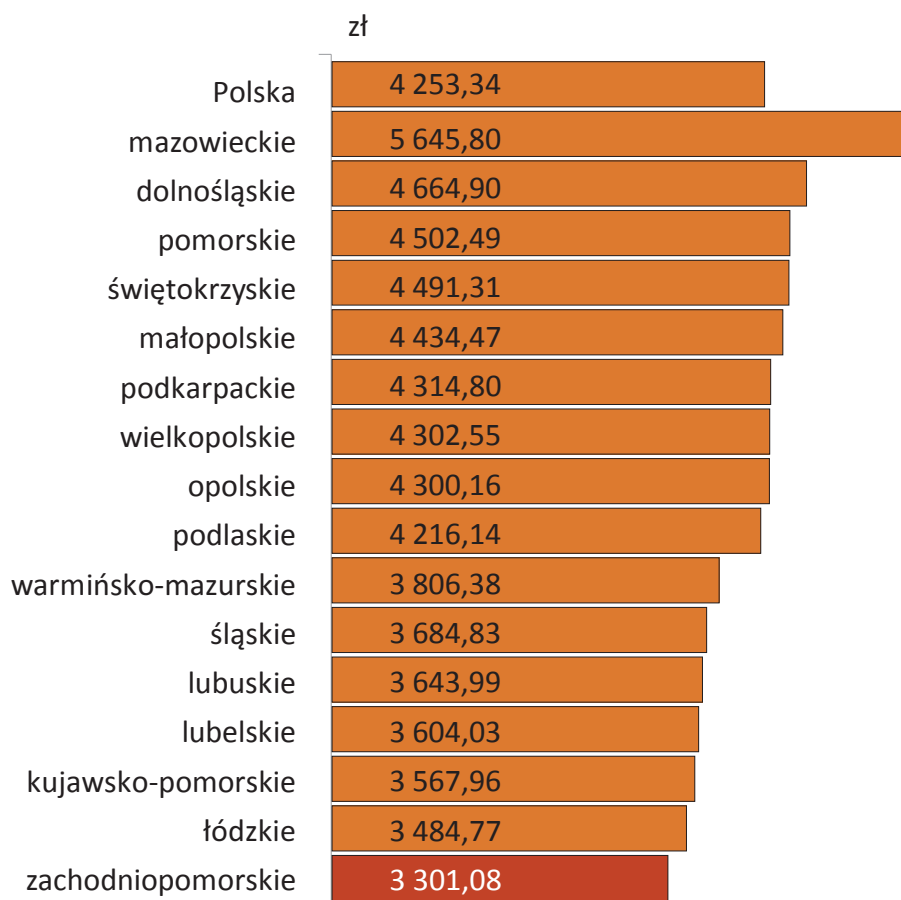
W 2010 r. budżety powiatów ogółem województwa zachodniopomorskiego zakończyły rok ujemnym wynikiem finansowym wynoszącym 101,8 mln zł. Nadwyżkę budżetową wykazały jedynie 3 (spośród 18) powiaty: gryfiński, świdwiński i pyrzycki.

BUDŻETY MIAST NA PRAWACH POWIATU

W 2010 r. w województwie zachodniopomorskim łączne dochody miast na prawach powiatu (Koszalina, Szczecina i Świnoujścia) wyniosły 1 831,3 mln zł i były wyższe o 1,3% niż w 2009 r. (w kraju dochody miast na prawach powiatu wzrosły o 7,1%). Dochody te stanowiły 3,4% dochodów wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce. W 2010 r. najwyższe dochody ogółem odnotowano w Szczecinie (70,2% dochodów miast na prawach powiatu w województwie).

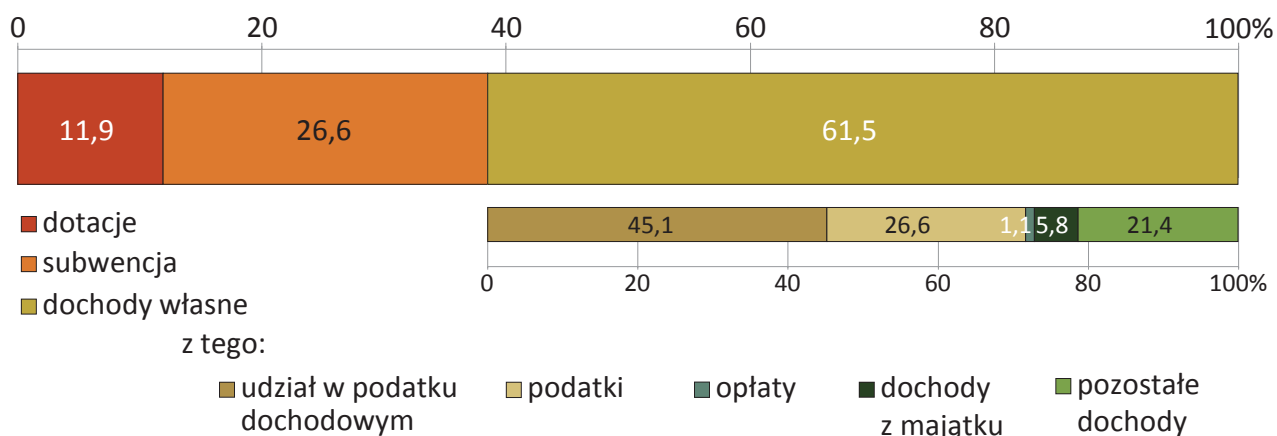
Dochody miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3 301,08 zł (o 22,4% mniej niż średnio w kraju) i ułożyły województwo zachodniopomorskie na ostatnim miejscu w Polsce. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Świnoujściu – 4 573,47 zł.

Wykres 10. Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca według województw w 2010 r.

W miastach na prawach powiatu, podobnie jak w gminach, dominują dochody własne (61,5% dochodów ogółem) i w 2010 r. wyniosły 1 125,9 mln zł, tj. o 2,1% mniej niż przed rokiem. Budżety powiatów grodzkich zasilane są także subwencją ogólną z budżetu państwa, która wyniosła 487,3 mln zł (o 4,5% więcej niż w 2009 r.), z tego 89,7% przeznaczono na zadania oświatowe. W ramach dotacji w 2010 r. miasta na prawach powiatu otrzymały 218,1 mln zł, tj. o 13,9% więcej niż w roku poprzednim.

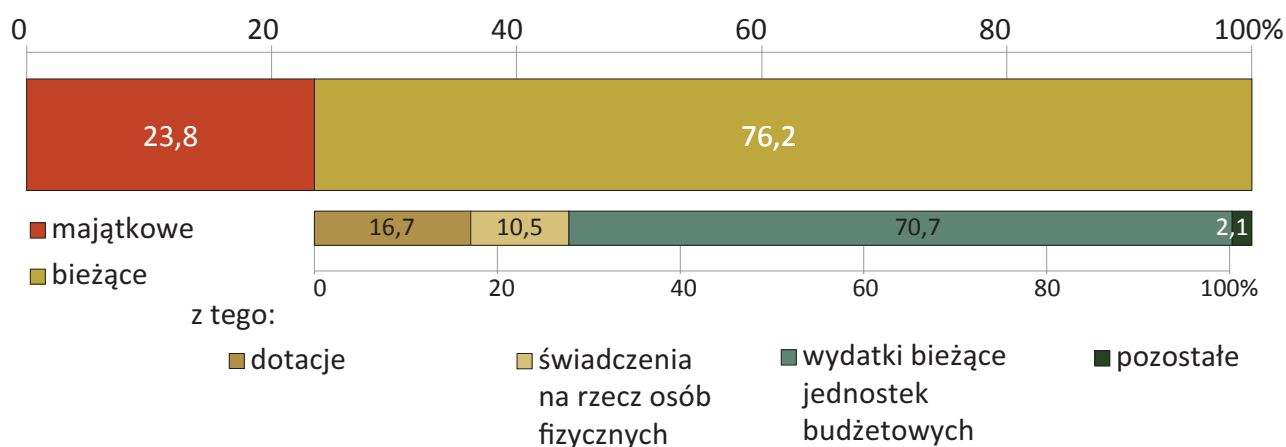
Wykres 11. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

W 2010 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu wyniosły 2 079,1 mln zł i wzrosły o 5,4% w porównaniu z rokiem poprzednim (*w kraju – o 4,9%*). Najwyższe wydatki ogółem, podobnie jak dochody, odnotowano w Szczecinie – 1 490,6 mln zł (wzrost o 6,7% w stosunku do 2009 r.). W przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta na prawach powiatu wydały przeciętnie 3 747,75 zł (*w kraju – 4 653,42 zł*). Największą kwotę wydatkowano w Świnoujściu – 4 458,67 zł (o 3,7% mniej niż przed rokiem).

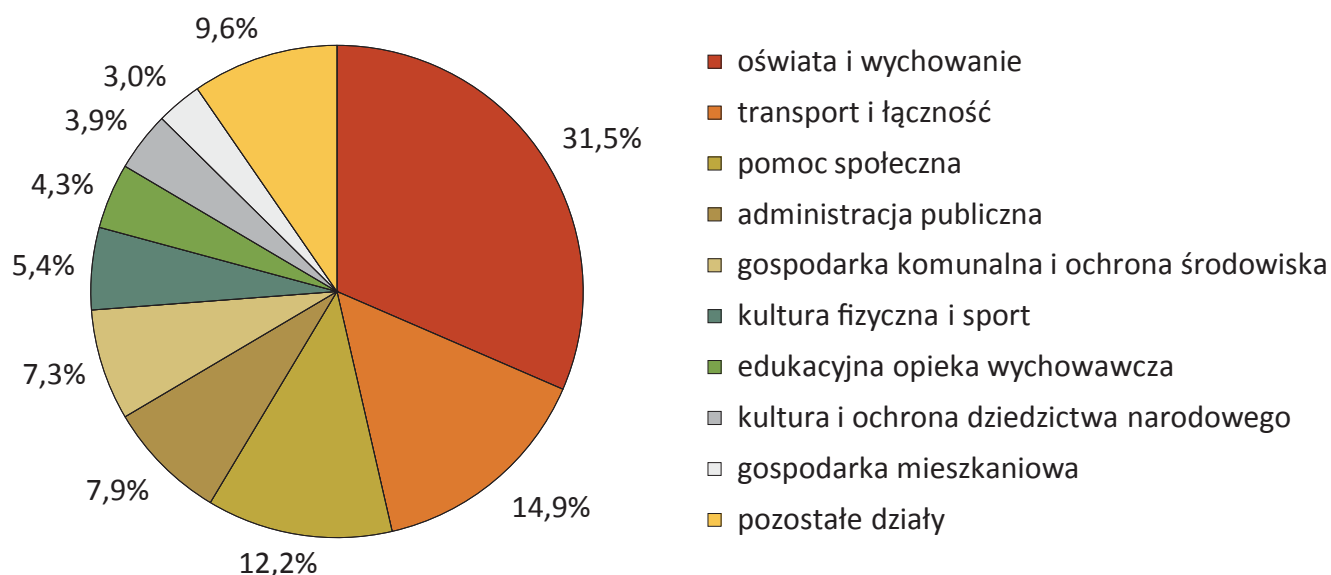
W strukturze wydatków powiatów grodzkich, analogicznie jak w gminach i powiatach, przeważały wydatki bieżące (76,2% wydatków ogółem), które w 2010 r. wyniosły 1 584,5 mln zł i były o 6,1% wyższe niż przed rokiem. Znaczną część wydatków bieżących (45,1%) poniesiono na wynagrodzenia i ich pochodne. Na wydatki majątkowe miasta na prawach powiatu przeznaczyły 494,6 mln zł (o 3,4% więcej w stosunku do 2009 r.), z czego 88,0% – na inwestycje. Największy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem odnotowano w Szczecinie – 22,1%.

Wykres 12. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

W 2010 r. miasta na prawach powiatu najczęściej środków budżetowych wydatkowały na oświatę i wychowanie (31,5%), transport i łączność (14,9%) oraz pomoc społeczną (12,2%). W porównaniu z rokiem ubiegłym największy wzrost wydatków odnotowano w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska (o 56,9%), natomiast największy spadek – w dziale transport i łączność (o 13,9%).

Wykres 13. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.

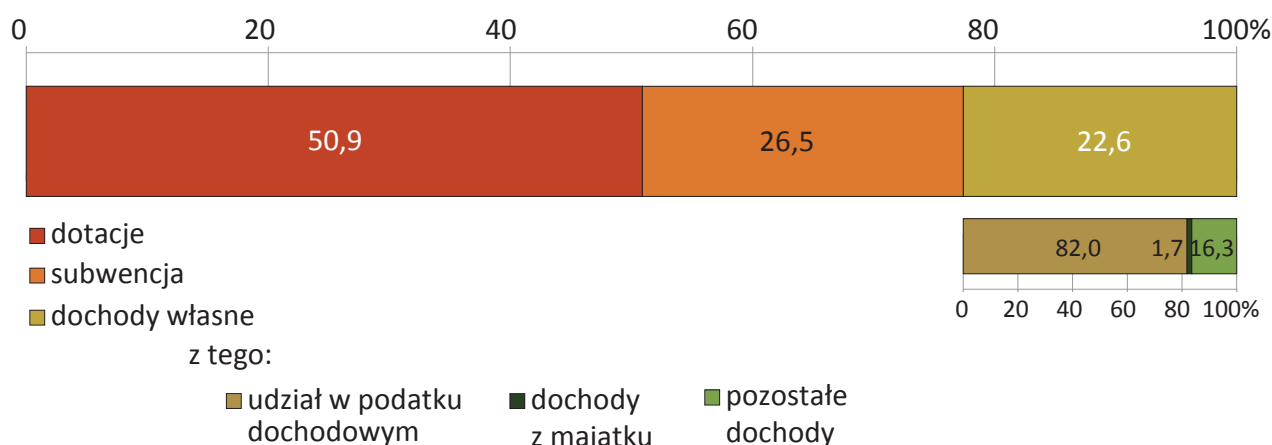
W 2010 r. powiaty grodzkie w województwie zachodniopomorskim zamknęły rok ujemnym wynikiem finansowym w wysokości 247,8 mln zł. W Szczecinie deficyt zwiększył się w skali roku dwukrotnie, w Koszalinie utrzymał się na podobnym poziomie jak przed rokiem, natomiast w Świnoujściu, po ujemnym wyniku osiągniętym w 2009 r., wypracowano nieznaczną nadwyżkę budżetową.

BUDŻET SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

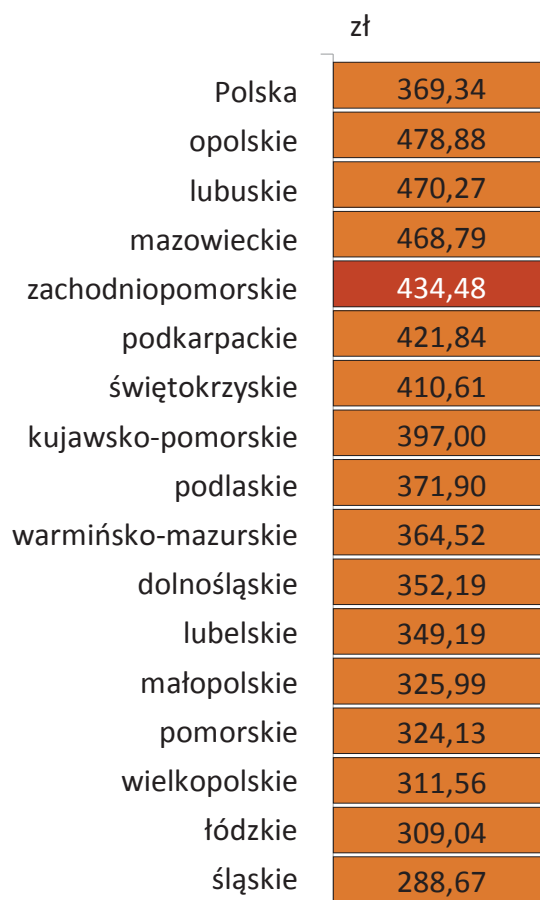
Dochody ogółem samorządu województwa zachodniopomorskiego w 2010 r. wyniosły 735,8 mln zł i były o 31,6% niższe niż w roku poprzednim (*w kraju dochody ogółem województw zmniejszyły się o 27,9%*). Stanowiły one 5,2% dochodów wszystkich województw w Polsce.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody województwa w 2010 r. wynosiły 434,48 zł (o 31,6% mniej niż przed rokiem) i były o 17,6% wyższe od średnich dochodów na 1 mieszkańca w Polsce. Pomimo znacznego spadku dochodów w skali roku, województwo zachodniopomorskie usytuowało się na czwartym miejscu wśród wszystkich województw samorządowych w kraju pod względem wysokości tego wskaźnika.

Wykres 14. Dochody budżetu województwa zachodniopomorskiego na 1 mieszkańca na tle innych województw w 2010 r.

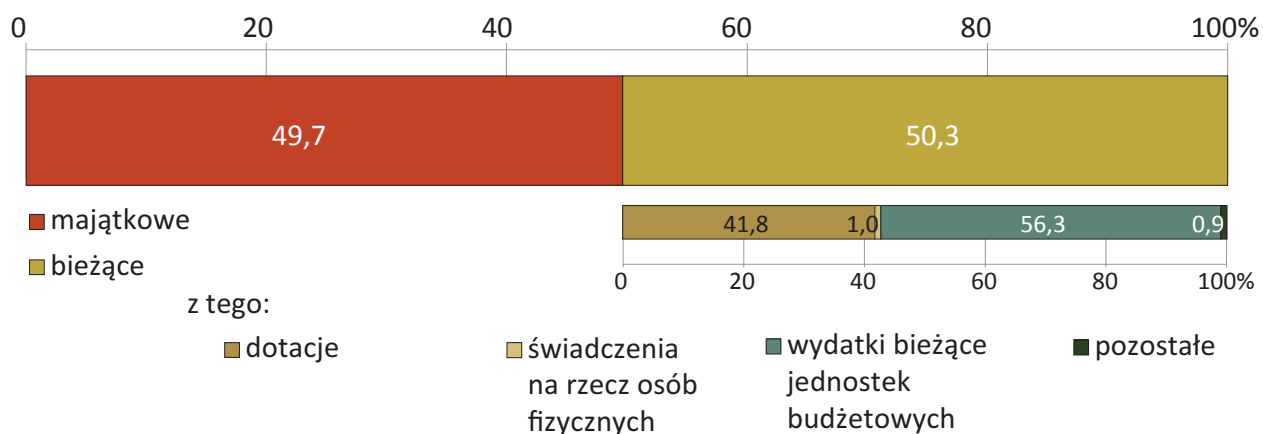

W budżecie samorządu województwa dochody własne osiągnęły wartość 166,3 mln zł, a ich udział wyniósł 22,6%. Znaczną część tych dochodów (61,2%) stanowiły wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych. Połowa środków będących w dyspozycji samorządu województwa pochodziła z dotacji, pomimo iż ich wysokość w skali roku obniżyła się o 47,2%. Budżet województwa uzupełnia subwencja ogólna. Dochody z tego tytułu w 2010 r. wyniosły 195,1 mln zł, tj. o 9,3% więcej niż w roku poprzednim.

Wykres 15. Dochody budżetu województwa zachodniopomorskiego według rodzajów w 2010 r.

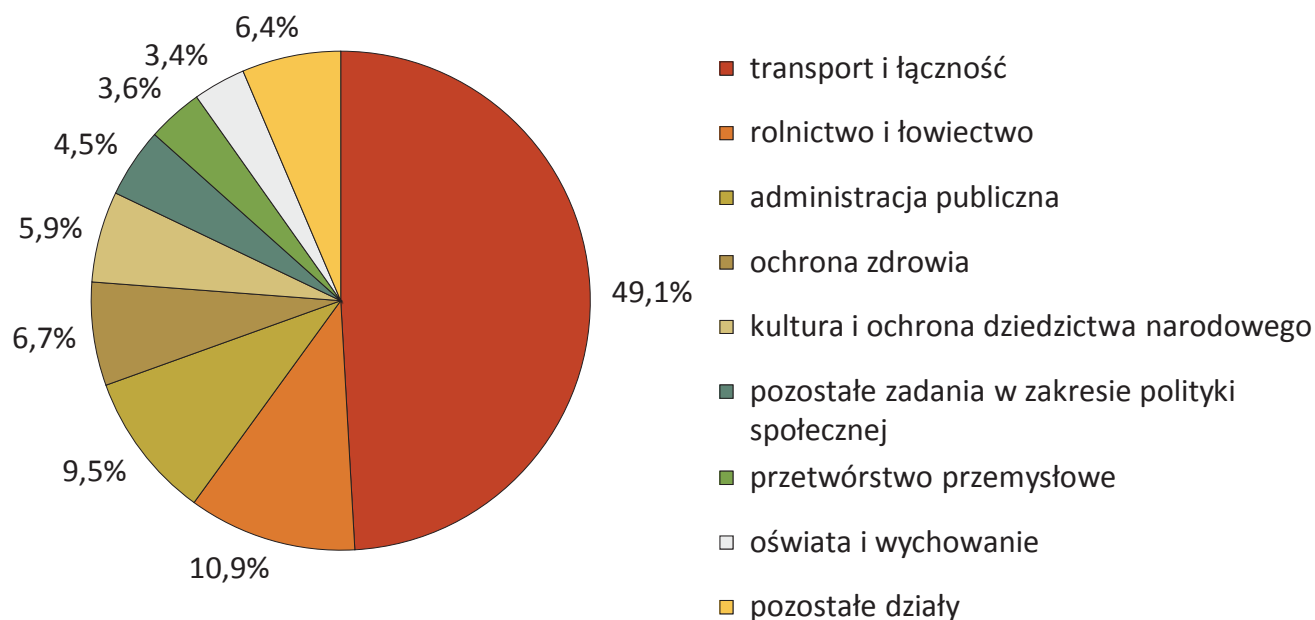
W 2010 r. wydatki samorządu województwa zachodniopomorskiego wyniosły 786,1 mln zł i były niższe o 28,0% niż w roku poprzednim (w kraju wydatki ogółem województw zmniejszyły się w skali roku o 25,5%). Stanowiły one 5,2% wydatków wszystkich województw w kraju. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki samorządu województwa wyniosły 464,20 zł (w kraju – 399,22 zł).

Wydatki bieżące stanowiły połowę wszystkich wydatków, z których większą część przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych (56,3%) oraz dotacje (41,8%). Wydatki majątkowe w 2010 r. wyniosły 390,7 mln zł i w całości zostały przeznaczone na inwestycje.

Wykres 16. Wydatki budżetu województwa zachodniopomorskiego według rodzajów w 2010 r.

W 2010 r. samorząd województwa zachodniopomorskiego poniósł dwukrotnie większe niż przed rokiem wydatki na transport i łączność, i na ten cel przeznaczył połowę środków. Spośród działań o znaczącym udziale w wydatkach, rolnictwo i łowiectwo stanowiło 10,9%, administracja publiczna – 9,5%, a ochrona zdrowia – 6,7%.

Wykres 17. Wydatki budżetu województwa zachodniopomorskiego według działań w 2010 r.

W 2010 r. samorząd województwa zachodniopomorskiego **znacznie** powiększył swój deficyt budżetowy i zamknął rok ujemnym wynikiem finansowym w wysokości 50,3 mln zł.